

behandles gruppessøgsmålet efter retsplejelovens almindelige regler.

Det foreslås, at det bliver muligt at afgrænse kredsen af deltagere i gruppessøgsmål på to måder. Som hovedregel vil et gruppessøgsmål omfatte de gruppe-medlemmer – dvs. de personer, som har krav, der falder inden for gruppessøgsmålets ramme – der tilmelder sig gruppessøgsmålet (tilmeldingsmodellen). Under visse særlige betingelser kan retten dog bestemme, at gruppessøgsmålet skal omfatte de gruppe-medlemmer, der ikke framelder sig gruppessøgsmålet (frameldingsmodellen).

Gruppessøgsmål adskiller sig først og fremmest fra andre søgsmål, herefter kaldet individuelle søgsmål, ved, at de personer, hvis krav behandles og afgøres under sagen, *ikke* er parter i sagen, men repræsenteres af en grupperepræsentant, der er part i sagen på gruppens vegne. De øvrige særregler, som foreslås for gruppessøgsmål, er i realiteten konsekvenser af denne grundlæggende forskel mellem gruppessøgsmål og individuelle søgsmål.

Forskellen mellem gruppessøgsmål og individuelle søgsmål er ikke større, end at kravene kan behandles efter »samme processuelle regler« i den forstand, hvori dette udtryk anvendes i retsplejelovens §§ 249-251 om sammenlægning af krav (kumulation).

Et gruppessøgsmål kan således behandles ikke alene sammen med et eller flere andre gruppessøgsmål, men også sammen med et eller flere individuelle søgsmål efter retsplejelovens regler om sammenlægning af krav. Hvis retten finder det hensigtsmæssigt af hensyn til en effektiv behandling af gruppessøgsmålet, kan retten imidlertid – uanset at der er sket sammenlægning – bestemme, at gruppessøgsmålet skal behandles særskilt, jf. retsplejelovens § 253.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1 og 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 254 a

Den foreslåede bestemmelse fastlægger anvendelsesområdet for de foreslåede regler om gruppessøgsmål.

Reglerne om gruppessøgsmål er en yderligere mulighed for sagsøgeren, som kan anvendes, når betingelserne er opfyldt. Det begrænser ikke muligheden for at anlægge en eller flere retssager efter reglerne om individuelle søgsmål, at betingelserne for at anlægge et gruppessøgsmål er opfyldt.

Reglerne om gruppessøgsmål kan som udgangspunkt anvendes i alle sager, der hører under de almin-

delige domstole, jf. retsplejelovens § 1, eller under boligret, jf. henvisningen til retsplejelovens regler i lejelovens § 112.

Den grundlæggende betingelse er, at der er tale om ensartede krav, som tilkommer flere personer, jf. stk. 1. Kravene kan være både krav om at få tilkendt noget (fuldbyrdelsessøgsmål) og krav om at få fastslået en retsstilling (anerkendelsessøgsmål), herunder krav om, at de pågældende personer ikke er forpligtet i forhold til sagsøgte vedrørende et nærmere angivet forhold (negativt anerkendelsessøgsmål). Kravene behøver ikke at være identiske. Det er tilstrækkeligt, at de i faktisk og retlig henseende er ensartede. Som eksempler på tilfælde, hvor denne betingelse ofte kan være opfyldt, kan nævnes krav fra deltagerne i en pakkerøje i anledning af påståede mangler f.eks. ved indkvarteringen, udflugter, faciliteter mv. eller krav fra investorer i anledning af påståede mangler ved det prospekt, der lå til grund for deres investering.

Kravene skal tilkomme flere personer. I princippet er denne betingelse opfyldt, når kravene tilkommer mindst to personer. Efter forslaget til § 254 b, stk. 1, nr. 5, stilles imidlertid den yderligere betingelse, at gruppessøgsmålet skønnes at være den bedste måde at behandle kravene på, og denne betingelse vil sjældent være opfyldt, hvis kravene kun tilkommer to personer.

Hvis der foreligger sådanne individuelle forhold angående krav, der tilkommer flere personer, at kravene ikke kan siges at være »ensartede«, kan reglerne om gruppessøgsmål ikke anvendes på kravene i deres helhed. I nogle tilfælde vil det imidlertid være muligt at udskille ensartede spørgsmål vedrørende kravene og anlægge et gruppessøgsmål herom. Under et sådant gruppessøgsmål vil en anerkendelsespåstand vedrørende de udskilte spørgsmål være udtryk for »kravene« i sagen, og betingelsen om, at der skal være tale om ensartede krav, vil derfor være opfyldt. Som eksempler på ensartede spørgsmål, som eventuelt kan behandles under et gruppessøgsmål i form af et anerkendelsessøgsmål, kan nævnes spørgsmål om gyldigheden af et kontraktvilkår i forbindelse med krav om tilbagebetaling af erlagt vederlag og spørgsmål om ansvarsgrundlag i forbindelse med krav om erstatning.

Reglerne om gruppessøgsmål finder ikke anvendelse i sager om ægteskab, forældremyndighed, faderskab, værgemål, prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse eller af adoption uden samtykke, mortifikation eller private straffesager, jf. *stk. 2*.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3 og 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.